

ΓΑΛΗΝΟΣ

ΙΑΤΡΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1870 ΥΠΟ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ

ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗ, ΜΑΚΚΑ, ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ

ΚΑΙ

ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ.

ΕΤΟΣ ΟΓΔΩΟΝ

ΤΟΜ. ΔΕΚΑΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΦΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑΑ
ΛΑΥΡΙΩΤΟΥ
ΑΥΘΟΝ ΑΜΕΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ν. Γ. ΠΑΣΣΑΡΗ
1886

ΓΑΛΗΝΟΣ

ΙΑΤΡΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1875 ΥΠΟ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, Σ. ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗ, Ν. ΜΑΚΚΑ, Ν. ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ
ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΕΒΔΟΜΙΜΟΝ
ΥΠΟ
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ.

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑΣ

Διά τὸ Ἐξωτερικόν..... Δρ. Ν. 20.
* * Ἐσωτερικόν..... * * 15.
» τοὺς κκ. Φοιτητάς..... * * 8.

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ ΓΑΛΗΝΟΥ
Ὅδου Πιπτινῶν καὶ τῶν
ΑΡΙΘΜΟΣ 8

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. — Περὶ τῆς διαβροῆς τῶν παιδῶν. — Στατιστικὴ τῆς θυμότητος ἐν Πάτραις ἐν ἔτει 1885, ὑπὸ Χ. Π. Κορύλου. (Συνέχ. καὶ τέλος). — Περὶ ἀντικυρτικῆς θεραπείας, ὑπὸ Ἄλλ. Σχίμφλε (ἐν Τριπόλει). (Συνέχ.). — Νέα μέθοδος πρὸς ἐξάφρασιν τῶν κατὰ τὴν ῥινοφρυγγικὴν κοιλότητα ἀδενοειδῶν πλασμάτων, ὑπὸ Loewenberg. — Θεραπεία τῆς πιτυριάσεως τοῦ τριχωτοῦ τῆς κεφαλῆς. — Ἐνέσεις εἰς θεραπείαν τῆς τρομάδου τῶν οἰνοποτῶν παρανοίας. — Καταπότια πρὸς κατάστρολήν τῶν ἀπὸ τῶν καρδιακῶν καθῶν ἐνοχλήσεων. — Χρίσμα κατὰ τῆς ἀρθρίτιδος. — Εἰδοποιήσεις. — Βιβλ. δελτίων.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΑΒΡΟΙΑΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ.

Διαίσεις. Αἰτιολογία.

Ἡ νόσος συχνὴ αὕτη νόσος τῆς μικρᾶς ἡλικίας, ἥτις, ἄλλοτε μὲν ὡς σὺμπτωμα, ἄλλοτε δὲ ὡς αὐτοτελὴς νόσος παρουσιαζομένη, τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν νεαρῶν ὑπάρξεων ἀφαρπάζει, ἀπὸ τῶν ἀρχαιότατων χρόνων ὑπῆρξε τὸ ἀντικείμενον ἰδίων μελετῶν καὶ ἐρευνῶν τῶν διασημοτέρων ἱατρῶν ἀναλόγως δὲ τῶν ἐκάστοτε ἐπιερατουτῶν θεωριῶν καὶ δοξασιῶν, ἀναλόγως τῶν πρόκαλούντων ταύτην αἰτίων διαφόρου προσεκτιήσατο ἐπωνυμίας καὶ εἰς διάφορα ὑποδιηρέθη εἶδη, οὕτως ὥστε τὰ νῦν παραδέχονται τὴν ἐξῆς τῆς διαβροῆς τῶν παιδῶν διαίρεσιν, στηριζομένην τὸ μὲν εἰς τὸ προκαλοῦν ταύτην αἶτιον, τὸ δὲ εἰς ἐξέχον τι σὺμπτωμα.

1. — Εἰς διαβροικὴν λειτουργικὴν, ἥτις λειοντερικὴν.

2. — Είς καταρρώδη, ἢ ἀπὸ συμφορήτως καὶ ὑπερεκκρίσεως.
3. — Είς ἀπότοκον φλεγμονῆς, ἐντερίτιδος, ἐντεροκολίτιδος.
4. — Είς χολέραν τῶν παιδῶν.
5. — Είς χολέραν ἀσιατικὴν.
6. — Είς διάρροϊαν μετὰ ἐγκεφαλικῶν φαινομένων, ἥτις ὑποδιαιρεῖται ἀναλόγως τῆς φύσεως αὐτῶν α'. — εἰς διάρροϊαν μετὰ σπασμωδικῶν καὶ ἐκλαμπτικῶν, β'. μετὰ μνηγγιτικῶν, γ'. — μετὰ τυφοειδῶν ἢ κομωτικῶν φαινομένων.
7. — Είς διάρροϊαν μετὰ αιμορραγιῶν, ἢ δυσεντεροϊκῆν.
8. — Είς ἀληθῆ δυσεντερίαν.
9. — Είς διάρροϊαν ἀπὸ τῶν παραρτημάτων τοῦ πεπτικοῦ σωλήνος.
10. — Είς διάρροϊαν ἀπότοκον τῶν συνεχῶν πυρετῶν.
11. — Είς εἰδικὴν (διαλείπουσαν, συφιλιδικήν).
12. — Είς χρονίαν.
13. — Είς ψευδομεμβρανώδεις.

Διάρροϊα λειτουργικὴ ἢ λειεντερία, καὶ καταρρώδης. —

Ἡ λειτουργικὴ διάρροϊα ἢ ἡ λειεντερία, ἀναγκαῖον τῆς δυσπεψίας ἐπακολούθημα, ἐπιμένουσα προκαλεῖ ἐνίοτε τὴν οὕτω δὴ καταρρώδη ἢ ὀρθοβλενωδῆ ἀποκαλυμμένην διάρροϊαν, τὴν ἐντερίτιδα, τὴν γαστροεντερίτιδα, ἄλλοτε δὲ προφαίνεται καὶ τὴν τῶν παιδῶν χολέραν.

Πρὸς εὐχερἔστεραν τῆς αἰτιολογίας κατανόησιν ἀναμνηστέον τὰς διαφορὰς τῆς ἀγαθῆς πέψεως φάσεις.

Ἄπασαι αἱ τροφαὶ ὑπὸ τεσσάρων συντίθενται συστατικῶν 1. — ὑπὸ λευκωματοειδῶν ὑλῶν, 2. — ὑπὸ λίπους, 3. — ὑπὸ σακχάρου, 4. — ὑπὸ ἀμυλωδῶν συστατικῶν, μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν ἀλάτων καὶ τοῦ ὕδατος. Τὸ γαστρικὸν ὑγρὸν, περιέχον ὀξέζουσαν πεψίνην (ὕδροχλωρικὸν καὶ γαλακτικὸν ὄξύ), μεταβάλλει τὰς λευκωματοειδεῖς οὐσίας εἰς πρῶτον προῖον (συντονίνη) μὴ ἀναπόσιμον, εἶτα δὲ εἰς ἕτερον προῖον ἀφομοιωσίμον τὴν πεπτόνην· οὕτω λοιπὸν τῆς κίσεινης τοῦ γάλακτος καὶ τῆς ἰνικῆς τῶν ἀζωτούχων τροφῶν μὴ κατεργαζομένων ἐπαρκῶς ὑπὸ τῆς ὀξίνου πεψίνης, φυράματα ἀναποδράστου διὰ τὴν μετεσύγκρισιν αὐτῶν, ἢ πέψις παραβιάζεται καὶ ὁ ὄργανισμὸς οὐδὲν προσκτάται ἐκ ταύτης κέρδος, ἀφ' ἑτέρου αἱ λευκωματοειδεῖς οὐσίαι στερεοποιεῖται διέρχονται τὸν πεπτικὸν σωλήνα ἐρεθίζουσαι τὸν βλενομενῶνα καὶ ἐπαγόμεναι ὀρθοβλενωδῆ ὑπερέκκρισιν· διὸ εἰς τὰ λειεντερικά τῶν νεογνῶν ἀφοδεύματα εὐρηναὶ λευκωπὰ θρομβία κίσεινης ἀδιαλύτου ἐν μέσῳ βλενωδῶν, γλοιωδῶν καὶ κίτρινωπῶν προϊόντων.

Ὅτι ἐρρήθη περὶ τῶν λευκωματοειδῶν οὐσιῶν ἐφαρμόζεται καὶ διὰ τὴν δυσπεψίαν τῶν λιπαρῶν οὐσιῶν, αἵτινες μετατρέπονται ὑπὸ τῆς χολῆς εἰς γαλακτωματώδεις προῖον ἐνεργῶν ὡς ἐλαιῶδες καθάρσιον.

Τὸ παγκρεατικὸν ὑγρὸν, ἀλλοτρίκον ὑγρὸν, διέφορον τοῦ ὀξέος ὑγροῦ τοῦ στομάχου, τριπλῆν ἔχει ἀποστολήν, τὸ γαλακτωματοποιεῖν τὰς λιπαρὰς οὐσίας ὡς ἡ χολή, τὸ διαχωρίζειν τὸ ἀμυλον εἰς ζάκχαρι καὶ εἰς δεξιτερίνην ὡς ὁ σίελος, καὶ τὸ καθιστᾶν τὰς λευκωματοειδεῖς οὐσίας ἀναπόσιμους ὑπὸ τῶν ἐντέρων.

Τὸ ἐντερικὸν τέλος ὑγρὸν μεταβάλλει εἰς πεπτόνας μικρὰν ποσότητα ἀζωτούχων οὐσιῶν, καὶ εἰς γλύκωμα ἀναπόσιμον τὰς ζάκχαρῶδεις οὐσίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐν τοῖς ἐντέροις ἀναπίνονται διὰ τῶν λαχνῶν αὐτῶν ἅπαντα τὰ ἐπ' ἀγαθῶ μετασχηματισθέντα προϊόντα.

Ἐκ τῶν προεκτεθέντων συνάγεται ὅτι, εἴτε αἱ προμνησθεῖσαι ἐκκρίσεις τροποποιεῖται ἢ ἐπίσχονται, εἴτε αἱ τροφαὶ καὶ μάλιστα παρὰ τοῖς παισὶν ἐν σμικρῇ ἡλικίᾳ δὲν διατελοῦσιν ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἰδιότητας καὶ τὸ ποσὸν τῶν διαφόρων τούτων γαστροεντερικῶν ὑγρῶν, ἐπιγίνεται λειεντερικὴ διάρροϊα.

Ἡ θεωρία αὕτη τῆς αἰτιολογίας τῆς λειεντερίας κατὰδῆλος γίνεται ἐκ τῆς καθ' ἡμέραν πείρας βεβαιούσης ὅτι τὴν λειεντερικὴν ταύτην διάρροϊαν προφαίνεται αἱ τροφαί, καὶ δὴ τὸ τῆς τροφῆς γάλα, ὅπερ, εἴτε στερεοῖται τῶν ἀναγκαίων ὀρεπτικῶν συστατικῶν, εἴτε εὐμοιρεῖ λιπαρῶν οὐσιῶν, εἴτε εἶναι πικραῖον ἢ λίαν πρόσφατον σχετικῶς πρὸς τὴν ἡλικίαν τοῦ νεογνοῦ, προκαλεῖ δυσπεψίαν ἀπολήγουσαν εἰς λειεντερίαν καὶ ταύτην εἰς ἐντερίτιδα.

Ἄλλα καὶ τὸ θήλαστρον, ὅπερ καθαρὸν, ἀμιγῆς ζυμώματος, περιέχον γάλα βρίου πρόσφατον καὶ κατὰ τακτὰς ἀναλογίας μεθ' ὕδατος μειγμένον εἶναι πολὺτιμον διὰ τὴν τροφήν τοῦ νεογνοῦ μέσον, οὐχὶ σπανίως ὑπὸ ἐναντίῳ συνθήκῃς εἶναι πρῆξονον μεγάλων κινδύνων. Τὸ ἐν ταῖς πύλεσιν μεταφερόμενον γάλα, ζέσκει, μειγμένον μετὰ διτανθρακικοῦ νατρίου καὶ ἀλεύρου, ἐντὸς ἀγγείων οὐχὶ πάντοτε καθαρῶν, θρομβοῦται ἐν τῷ στομάχῳ καὶ οὕτω ἢ πρὸς πεπτόνισιν, γαλακτωματοποίησιν καὶ ἀνάποσιν ἐπεξεργασίᾳ παρακωλύεται, ἐξ οὗ σχηματισμὸς θρομβῶν ἀδιαλύτων ἐρεθιστικῶν προκαλούντων ὀρθοβλενωδῆ ἐκκρίσιν καὶ δὴ καὶ ἐντερίτιδα.

Καὶ αὐτὸς ὁ κρόνος ἀπυγαλακτισμὸς προφαίνεται ὡς τὰ πολλὰ τὴν λειεντερίαν. Εἴτε ἐξ ἀγνοίας εἴτε κατὰ συνήθειαν αἱ μητέρες καὶ αἱ τροφαὶ πολλάκις, οὐδόλως λαμβάνουσαι ὑπ' ὄψιν τὴν δεκτικότητά εἰς πέψιν ἄλλοτρίων τροφῶν τοῦ στομάχου τῶν νεογνῶν, ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἢ τρίτου μηνὸς ὑποβάλλουσιν αὐτὰ εἰς τὴν διὰ ποικίλων τροφῶν καὶ δὴ ἀλευρωδῶν διατροφὴν, λίαν δὲ ταχέως ἐπίσης πειρῶνται νὰ ἐξοικειώσωσι ταῦτα καὶ εἰς τὴν συνήθη τῶν ἐνηλίκων τροφήν, ῥοφήματα, ἄρτον, οἶνον, χόρτα κλ.

Ἄλλοτε οὐχ' ἦττον ἡ λειεντερικὴ καὶ καταρρώδης διάρροϊα ἐκδηλοῦται χωρὶς νὰ ἐπιβῇ μεταβολή τις εἰς τὸ γάλα τῆς τροφῆς καταδει-

κνυομένη είτε διὰ τῆς χημείας, είτε διὰ τῆς ἀλλοιώσεως τῆς ὑγείας τῆς τροφῆς, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει αἱ παροδικαὶ αὐταὶ περὶ τὴν πέψιν διαταραχαὶ ὀφείλονται εἶτε εἰς τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον τῆς ἐκκρίσεως τοῦ γαστρικοῦ, ἐντερικοῦ καὶ ἥπατος ὑγροῦ, εἶτε εἰς τὴν μετ' αὐτῶν ἀνάμιξιν βλενωδῶν προδόντων, εἶτε εἰς πρωτεϊκὰς ἀλλοιώσεις τῶν λευκοματωδῶν τοῦ γάλακτος συστατικῶν. Ἄλλοτε προφάσεις εἰς τοιαύτας λειεντερίας θεωρεῖται τὰ ἐπιμήνια, αἱ περὶ τὴν τροφήν καὶ τὰ ποτὰ παρεκτροπαί, ἡ ὀργή, νευρικαὶ διαταραχαὶ τῆς τροφῆς κτλ.

Ἄλλοτε ὡς αἰτία τῆς διαρροίας θεωρεῖται ἡ ὥρα τοῦ ἔτους, οὕτω τὸ θέρος εἰς τὰ θερμὰ κλίματα ἢ συνηθεστέρα τῶν νεογνῶν νόσος εἶναι ἡ λειεντερία καὶ ἡ διάρροια, ἥτις ἐπίσης συχνὴ ἀπαντᾷ καὶ εἰς τὰ μεγαλύτερας ἡλικίας βρέφη ἕνεκα τῆς περὶ τοὺς κερπούς, τὰς πῶας καὶ τὰ ποτὰ καταχρήσεως. Ἄλλὰ καὶ ἡ τοῦ ψύχους ἐπίρρασις τὸν χειμῶνα διακόπτουσα τὰς λειτουργίας τοῦ δέρματος προκαλεῖ ἐπίσης διάρροιαν μετὰ ὑπεραμιῶν τῶν ἐσωτερικῶν ὀργάνων. Ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν αἰφνηθῶν τῆς ἀτμοσφαιρικῆς θερμοκρασίας, μεταβολῶν καὶ τὸν χειμῶνα καὶ τὸ θέρος τάχιστα παρὰ τοῖς παισὶν τὸ ἥπαρ ὑπεραιμετ, ὅτε ἄλλοτε μὲν τελεῖται ὑπερέκκρισις τῆς χολῆς, ἄλλοτε δὲ τῶν ἐκφορητικῶν ἀγγείων σπασμωδούντων παρεμποδίζεται προσηκίως ἡ τῆς χολῆς ἐκκρίσις, ἄλλοτε τέλος ἡ τοῦ ἥπατος λειτουργία ἀναστέλλεται, ὡς καὶ ἡ τῶν νεφρῶν, ἐπίσχεται ἡ παροδικῶς διακόπτεται, ἐκ τούτων πάντων ἐπιγίνονται δυσπεπτικαὶ διαταραχαὶ καὶ διάρροια ἐκ τῆς ἀτελοῦς τῶν λιπαρῶν τροφῶν γαλακτωματοποιήσεως, ἀφ' ἑτέρου ἐπειδὴ ὁ βλενωδὴν τοῦ ἐντέρου συμμετέχει τῆς καταστάσεως ταύτης αἱ τῆς ἀναπόσεως λειτουργίαι αὐτοῦ ἀντικαθίστανται ὑπὸ ὀρθοβλενωδῶν ὑπερέκκρίσεως, ἥτις ἐπιπροστίθηναι εἰς τὰς τῆς διάρροίας αἰτίας.

Σημειωτέον τέλος ἡ κατὰ συρμόν τῶν βρεφῶν ἐνδυμασία, συνισταμένη εἰς τὸ ἡμίγυμνον τοῦ σώματος, ἥτις, γενομένη ἐπὶ σκοπῷ σκληραγωγίας, εἶναι οὐχὶ σπανίως αἰτία εἴτε βρογχιτίδων εἴτε διάρροϊῶν. Ὅ,τι ἰδίως ὀφείλουσιν αἱ μητέρες καὶ αἱ τροφῆς νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν αὐτῶν εἶναι ἡ κανονικὴ τῶν διαφόρων ὀργανικῶν συστημάτων λειτουργία παρὰ τοῖς νεογνοῖς, πάντα τῆς ἀρμονίας τῶν λειτουργιῶν τούτων διαταραχὴ ἐπιδραῖ οὐσιωδῶς ἐπὶ τὰς ἑτέρας καὶ αἰτιάται νόσους οὐχὶ εὐκόλως ἰωμένας.

Οὐχὶ σπανίως τὴν λειεντερικὴν καὶ καταρρώδη διάρροϊαν προκαλεῖται παράκαιρος γαρμάκων χρῆσις, γενομένη εἰς βρέφη ἐξησθενημένα καὶ ἀτροφικὰ, διὰ τοῦ ἐλαίου τοῦ ἥπατος τοῦ ὀνίσκου, τοῦ σιδήρου, τοῦ ἰωδίου μετὰ σεραπίων ἄλλοτε ἄλλης συστάσεως, ἢ ἄλλοτε εἰς βρέφη ἄλλας πάσχοντα νόσους διὰ ἐμετικῶν, καθαρτικῶν ἢ καὶ λιπαρῶν οὐσιῶν.

Ἄλλοτε ὡς αἰτία τῆς ἐν λόγῳ διάρροίας θεωρεῖται ἡ παρουσία ἐλμίνθων ἐν τοῖς ἐντέροις, νόσημα λίαν συχνὸν ἰδίως εἰς τὰς ἐξοχὰς, ἐνθα τὰ

βρέφη εὐκόλως προμηθεύονται καὶ τρώγουσι πρασίνοὺς καρπούς καὶ πίνουσιν ὕδωρ μὴ διηθημένον. Ἄλλα διὰ τὴν βεβαιώσιν τῆς αἰτίας ταύτης τῆς διάρροίας, καὶ συνεπῶς τὴν χρῆσιν τῶν καταλλήλων ἀνθελμιντικῶν, δεόν ὁ ἱατρός νὰ μὴ ἐμπιστευθῆται ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν εἰς τὰς καταθέσεις τῶν γονέων, ἀλλὰ δι' ἰδίως ἀντιλήψεως νὰ πείθεται, διότι οὐχὶ σπανίως ἐν τοιαύταις περιπτώσεσιν μὴ ὀφειλομένης τῆς λειεντερίας εἰς τὰς ἐλμίνθας ἢ χρῆσις τῶν ἀνθελμιντικῶν ἐπιτείνει τὴν διάρροϊαν.

Καὶ αὐταὶ μὲν αἱ ἀμέσως ἐπὶ τὰς πεπτικὰς ὁδοὺς δρῶσαι αἰτίαι, ἐμμέσως δὲ οὐχὶ σπανίως κατὰ τὴν ὀδοντοφυίαν ἐπιγίνονται λειεντερικὴ καὶ καταρρώδης διάρροια κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τὰ οὖλα εἶναι θερμὰ, ἐπώδυνα, αἱ παρειαὶ ἀνωμάλως κεχρωσμένα, ἐκ δὲ τῆς ἐξαιδήσεως ταύτης καὶ τῆς ἀλγεινότητος τῶν οὐλῶν τὰ βρέφη κρυσταλλοῦσι, διατέλοσιν ἐν ριπτασμοῖς, συνεπῶς δὲ ὑπόκεινται εἰς ἀνεκλαστικὰς παραλύσεις προκαλούσας στάσιν αἵματος εἰς τὸν ἐγκέφαλον καὶ τὸν γαστροεντερικὸν σωλήνα.

Ἄλλὰ καὶ πολλὰ τοῦ ἐγκεφαλονωτιαίου συστήματος παθήσεις δρῶσιν οὐχὶ κατ' ἀνεκλασιν ἀλλ' ἀμέσως ἐπὶ τὰ ἀγγειοκίνητικὰ νεῦρα, τοιαύται παθήσεις ἐγκεφαλικά εἶναι σκληρίαισι, ὕδρεγκεφαλίτις κλ., παθήσεις δὲ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ εἶναι τὸ Πόττειον κακόν, εἴτε τὸ ἀπλοῦν, εἴτε τὸ ἀπὸ ἐκφυλίσεως τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, αἱ παραπληγίαι, καθ' ἃς ἐξ οἴκασθ' ἴσως καὶ ἀν αὐταὶ προέρχονται αἰτίαι ἢ διάρροια ἀμείβεται μετὰ τῆς δυσκοιλίας ἕνεκα τῆς μυϊκῆς ἀτονίας τῆς συνδυαζομένης μετὰ τῆς παραλύσεως τῶν ἀγγείων, ἄλλοτε ὡς κατὰ τὴν διφθεριτικὴν παράλυσιν ἐπιπροστίθενται ταῖς νευρικαῖς παθήσεσιν καὶ ἀλλοιώσεις τοῦ αἵματος, ἄλλοτε τέλος ἐνίοτε ἡ λειεντερικὴ διάρροια ἐπιγίνεται περὶ τὰ τέλη τῶν ἐξανθηματικῶν νόσων, καὶ ἥτις καλεῖται τοῦτου ἕνεκα κριτικὴ διάρροια, ἥτις παρατηρεῖται εἰς τὸ τέλος καὶ ἑτέρων νόσων οὐχὶ σπανίως μετὰ πολλῆς τῆς ἐντάσεως ἐνακόπτουσα, καὶ ἥτις δεόν ὄπως μὴ συγχέεται μετὰ τῆς συνοδευούσης τὰς νόσους ταύτας ἐνίοτε διάρροιας κατὰ τὴν ἐξήθητα καὶ τὴν ἀκμὴν αὐτῶν. (ἀκολουθεῖ) Γ.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΤΗΣ ΘΝΗΤΟΤΗΤΟΣ ΕΝ ΠΑΤΡΑΣΙ
ΕΝ ΕΤΕΙ 1885.

ὑπὸ Χ. Η. ΚΟΡΓΑΛΟΥ.

(Συνέχ. καὶ τέλος ὅρα σελ. 315).

Ὁ ἐπόμενος πίναξ μαρτυρεῖ περὶ τῆς κατὰ μῆνα ἐπικρατήσεως τῶν διαφόρων νόσων.

Μήν	Νόσοι τῶν ἀναπνευστ. ὀργάνων	Φυματ. καὶ τῶν πνευμῶνων	Νόσ. γαστροεντερ. σωλήνος	Ἑγκεφαλ. νόσοι	Μηνιγγ. σπαραξική	Μηνιγγ. πυλατιώδης	Μηνιγγ. ἐγκεφαλονωτιαία	Ἀποπληξ. ἐγκεφαλ.	Νόσοι καρδίας	Νόσοι νεφρῶν	Νόσοι ήπατος	Κακοήθης πυρετός	Τυφ. πυρετός	Ἐλάτης καχεξία	Διφθερίτις	Οστρακία	Ἐπιδιδυμ. πυρετός	Ἐνδοπνεύμων	Περικαρδιακός	Ἀπειθή ἀναπνευστ. ὄργανων	Πέπτος	Καρκίνος	Ραχίτις	Πρηνία	Ἀγνώστου αἰτίας	Περικαρδιακός	Φέβρις v. m.	Ἀναισθητικαί	Ἀναισθητικαί νόσοι
Ἰανουάριος	16	4	5	2	7	2	2	6	2	—	2	2	—	—	2	—	2	1	3	2	1	2	1	—	—	—	—	4	
Φεβρουάριος	13	5	5	1	5	3	6	6	4	—	1	1	—	1	5	—	1	1	1	—	1	2	1	—	—	—	—	3	
Μάρτιος	13	6	5	—	3	2	2	6	5	2	2	2	2	1	—	2	—	—	—	3	—	—	1	—	—	—	—	3	
Ἀπρίλιος	20	3	2	—	3	1	1	2	1	1	1	2	—	—	—	3	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	
Μάιος	14	5	12	3	2	1	2	5	3	3	1	2	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	
Ἰούνιος	17	4	9	1	5	3	1	2	4	4	1	2	—	—	—	2	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	1	
Ἰούλιος	13	2	26	4	13	2	—	2	6	4	1	2	—	—	—	2	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	1	
Αύγουστος	15	8	19	4	4	2	1	2	6	1	1	5	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	
Σεπτέμβριος	18	3	9	—	1	1	1	1	4	1	—	3	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ὀκτώβριος	16	6	1	2	—	—	—	5	4	2	—	3	—	—	—	1	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	
Νοέμβριος	8	4	10	3	—	—	—	1	5	4	—	3	—	—	—	1	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	
Δεκέμβριος	17	4	3	—	2	—	—	2	7	1	—	4	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	
Σύνολο	180	54	106	21	45	17	8	40	50	19	9	36	25	5	21	17	5	8	27	33	10	9	6	12	12	3	3	2	13

Τὸ ἔτος 1885 παραβαλλόμενον πρὸς τὸ 1884 ὡς πρὸς τὰ τὸν θάνατον ἐπενεγκόντα νοσήματα, παρουσιάζει αὐξησιν μὲν ὡς πρὸς τοὺς ὑπὸ νόσων τῶν τῆς ἀναπνοῆς ὀργάνων (180:167), μηνιγγίτιδος ἐν γένει (70:60), ἀποπληξίας ἐγκεφαλικῆς (40 : 29), κακοήθους πυρετοῦ (36 : 31), γερωντικοῦ μαρτυροῦ (27 : 15) καὶ νόσων τῶν νεφρῶν (16 : 13), ἐλάττωσιν δὲ ὡς πρὸς τοὺς ὑπὸ νόσων τοῦ πεπτικοῦ συστήματος (103 : 114), φυματιώσεως κτλ. τῶν ἀναπνευστ. ὀργάνων (54 : 71) καὶ διφθερίτιδος (21 : 88) ἐπελθόντας θανάτους.

Ἐκτεκτικῶς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο οἱ πλεῖστοι τῶν ὑπὸ δξέων νοσημάτων τῶν τῆς ἀναπνοῆς ὀργάνων ἐπελθόντων θανάτων ἔλαβον χώραν κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον (20), μεθ' ἧν ἔπεται ὁ Σεπτέμβριος καὶ Δεκέμβριος (ἀνὰ 18), ὁ Ἰούνιος καὶ Ἰανουάριος (ἀνὰ 17) οἱ ὀλιγώτεροι δὲ τὸν Νοέμβριον (8), Φεβρουάριον, Μάρτιον καὶ Ἰούλιον (ἀνὰ 13) ὑπὸ πνευμονικῆς δὲ φθίσεως ἐν γένει. οἱ περισσώτεροι μὲν ἀπεβίωσαν τὸν Αὐγουστον (8), οἱ ὀλιγώτεροι δὲ τὸν Ἰούλιον (2). Τοῖς ὑπὸ τῆς νόσου ταύτης θανούσιν συνυπολογίζονται καὶ 9 ἀπαθιώσαντες ἐν τῇ Δημ. Νοσοκομείῳ καὶ ἐξ ἄλλων μερῶν τῆς Ἑλλάδος ὁρμώμενοι, ὡς λ. χ. ἐκ Ζακύνθου, Κεφαλαίων, Κερκύρας, Ἀργους, Νεζερῶν κτλ. Ὑπὸ διφθερίτιδος δὲ οἱ πλεῖστοι μὲν ἀπεβίωσαν τὸν Φεβρουάριον (5), οἱ ὀλιγώτεροι δὲ τὸν Αὐγουστον καὶ Νοέμβριον (ἀνὰ 1), κατὰ δὲ τοὺς μῆνας Μάρτιον, Ἀπρίλιον, Ἰούλιον καὶ Δεκέμβριον οὐδεὶς ἀπεβίωσεν ὑπὸ τῆς νόσου ταύτης. Ὑπὸ κακοήθους δὲ πυρετοῦ, οἱ περισσώτεροι μὲν ἀπεβίωσαν τὸν Αὐγουστον (8), Ἰούλιον καὶ Σεπτέμβριον (ἀνὰ 5), οἱ ὀλιγώτεροι δὲ τὸν Φεβρουάριον (1), οὐδεὶς δὲ τὸν Δεκέμβριον. Πάσον δ' ἐβελτιώθη τὸ κλίμα τῆς πόλεως ἡμῶν καὶ πρὸς τὰς ἐξ ἐλείου τοῦ δηλητηριώσεως μαρτυροῦσιν αὐτοὶ οἱ ὀλίγοι ἐκ κακοήθους πυρετοῦ θάνατοι, οἵτινες κατ' ἔτος ἐλαττοῦνται ἐπαισθητικῶς, ἐν οὐγκρίσει πρὸς τὸν ὀσημέραι αὐξῶντα πληθυσμὸν τῆς πόλεως.

Περὶ δὲ τοῦ χρόνου τῆς ἐπικρατήσεως τῶν ἄλλων νοσημάτων, μαρτυρεῖ ὁ ἀνωτέρω πίναξ.

ΠΕΡΙ ΑΝΤΙΠΥΡΕΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ,

ὑπὸ ΔΔΚ. ΣΧΙΜΦΛΕ (ἐν Τριπλί).
 Σύνελ. Ὁρ. Σελ. 266.

Πρὶν ἢ ἀποφανθῶμεν ὀρισμένως εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας ὀφείλομεν νὰ διακατηρώμεν ὅτι δὲν προτιθέμεθα νὰ πραγματευθῶμεν περὶ τῶν διαφόρων θεωριῶν τοῦ πυρετοῦ, ἢ νὰ ἐξετάσωμεν τὴν οὐσίαν τοῦ αὐτοῦ

καθού; ἢ συμπτωματικοῦ πυρετοῦ· ἐπίσης δὲ δὲν πραγματεύομεθα ἐν τῇ παρόντι περὶ τῆς πρακτικῆς ἀρχῆς τούτου, ἐπειδὴ ἐν πρακτικῆς ἀρχῆς ὁρμώμενοι, προτιθέμεθα νὰ πραγματευθῶμεν μόνον περὶ τοῦ αὐτοῦ τρόπου θὰ θεράπευσωμεν τοὺς πυρεσσόντας ἀσθενεῖς.

Ἐν γένει εἰς τοὺς πρακτικούς Ιατροὺς ἐβριζώθη πεπληνημένη ἰδέα, ὅτι διὰ πάσης θυσίας πρέπει νὰ θεραπευθῇ ὁ πυρετός καὶ ἰδίως ἐν τῶν κυριωτέρων αὐτοῦ συμπτωμάτων, ἡ ὑψηλὴ θερμοκρασίᾳ. Οὕτω δὲ συχναίς συμβαίνει, ἅμα ὁ ἰατρός κληθῆ προ' ἀσθενεῖ πρὸ δύο μόνον ἡμερῶν νοσήσαντι καὶ φέρῃσι θερμοκρασίαν 38°,5 — 39° ἐκατονταδόθμου, ἀμέσως νὰ διατάξῃ κινήσιν ἢ ἄλλο τι ἀντιπυρετικὴν φάρμακον, χωρὶς προηγουμένως νὰ διαγνώσῃ τὴν νόσον, ἢ νὰ ἀνακλύψῃ ὑφιστάμενα φαινόμενα τοπικῆς παθήσεως.

Αὐτὸς ὁ τρόπος τοῦ θεράπευειν δὲν εἶναι ὀρθός, διότι ἡ πρόωρος χρῆσις ἀντιπυρετικῶν μέσων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διαταράσσει τὴν φυσικὴν πορείαν τῆς νόσου, παρεμποδίζει τὴν διάταξιν ὠρισμένης διαγνώσεως, συχνάκις μάλιστα καθιστᾷ ἀδύνατον ταύτην. Ὁ μέτριος πυρετός μετὰ θερμοκρασίᾳ 38°,5 — 39°,5 C. δὲν εἶναι φαινόμενον, τὸ ὁποῖον ἀμελητὶ, διὰ παντός τρόπου καὶ ὑφ' ὅλας τὰς περιπτώσεις ὀφείλομεν νὰ θεράπευσωμεν. Διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῆς θερμοκρασίας δὲν βραχύνεται οὔτε ἐπὶ μίαν ἡμέραν ἡ πόρεϊα τῆς νόσου. Ἐκτός δὲ ταύτης ἐπὶ τῶν ὀξείων μολυσματικῶν παθήσεων ὀφίσταται ὀλόκληρον σύμπλεγμα φαινομένων, ἅτινα δὲν ἐξαρτῶνται ἐκ τοῦ ὕψους τῆς θερμοκρασίας, ἀλλὰ ἐξ ὅλων ἄλλων αἰτίων.

Ταῦτα λαμβάνων ὑπ' ὄψιν ὁ ἰατρός θὰ ἐνεργήσῃ ὀρθότατα ὑπὸ πρακτικῆν ἐποψίν, εἰς μεταχειρισθῆ τὰ κατωτέρω μνησθησόμενα ἐνεργητικώτερα τῶν ἀντιπυρετικῶν μέσων τότε μόνον, ὅταν ἡ ἐπὶ μακρὸν χρόνον διαρκούσα ὑψηλὴ θερμοκρασίᾳ ἐπαπειλῇ προφανῶς τὴν ζωὴν τοῦ ὄργανισμοῦ, ἀλλὰ καὶ τότε ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἐλάττωσις τῆς θερμοκρασίας τοῦ πυρεσσόντος ὄργανισμοῦ δὲν σημαίνει ἀφαιρέσιν τοῦ πυρετοῦ.

Εἶναι παραδεδομένον ὅτι ὑπάρχουσιν ἀτομικότητες τινες καὶ ἰδιοσυγκρασίαι, καθ' ἃς ὀφείλομεν νὰ ἐνεργήσωμεν ἀντιπυρετικῶς ἀνυπερθέτως καὶ ἐπὶ θερμοκρασίας 39°,5 C., εὐτυχῶς ἕως αἰ τοικῶται περιπτώσεις εἶναι σπάνιαι.

Ὁ τρόπος δὲ τῆς θεραπειᾶς τῶν πυρεσσόντων ἀσθενῶν ἐφαρμόζεται κατὰ τρεῖς μεθόδους.

Ἡ πρώτη εἶναι ἡ εἰδικὴ μέθοδος συμισταμένη εἰς τὸ κάταστρέφειν καὶ ἀπομακρύνειν τοῦ ὄργανισμοῦ τὰ προκαλοῦντα τὴν νόσον αἴτια (τὰ βακτηριόδια ;).

Οἱ ἐπιστημότατοι νεώτεροι ἐπιστήμονες ἐργάζονται πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς μεθόδου ταύτης ὑποστηριζόμενοι ὑπὸ τῆς νεωτέρας παθολογικῆς μα-

θήσεως καὶ τῆς ἀκριβεστερας γνώσεως τῶν αἰτιολογικῶν φαινομένων τῶν νόσων, ὅπως καὶ ὑπὸ τῶν μεγίστων πρῶτων τῆς νεωτέρας χημείας

Εἶναι πρὸ πολλοῦ γνωστὸν ὅτι ὑπάρχουσι φάρμακα τινὰ, ἅτινα εἶναι εἰδικὰ θεραπευτικὰ μέσα δι' ὠρισμένας μολυσματικὰς παθήσεις.

Τὰ φάρμακα δὲ ταῦτα ἔχουσιν ἰδιόζουσαν ἐπιρροὴν οὐχὶ μόνον ἐπὶ τῆς ὑψηλῆς θερμοκρασίας τῆς εἰςβλαύσεως μετὰ τῆς νόσου, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς οὐσίας τῆς νόσου τοῦ μολυσμοῦ.

Οὕτως, ἐπὶ παραδείγματι, οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ἡ κίνα εἶναι εἰδικὸν φάρμακον κατὰ τοῦ διαλείποντος πυρετοῦ, τὸ ἰτεθλίκον νάτριον κατὰ τοῦ ὀξέως ρευματισμοῦ τῶν ἀρθρῶν, ὁ ὑδράργυρος, τὸ ἰωδισχον κάλιον κατὰ τῆς συφιλίδος. Γὰρ νεωστὶ δὲ ἀνακαλυφθέντα φάρμακα ἐκσφελίζουσι ἐπὶ μᾶλλον τὸ μέλλον τῆς θεραπευτικῆς ταύτης μεθόδου. Ὁ Ρανναγ δοξάζει ὅτι δὲν εἶναι μακρὸν ὁ χρόνος καθ' ὃν ἐκάστη ὀξεῖα μολυσματικὴ πάθησις ὅλ' ἔχη τὸ ἀσφάλες εἰδικὸν αὐτῆς φάρμακον.

Ἡ δευτέρα εἶναι ἡ συμπτωματικὴ μέθοδος· ἔχουσιν σκοπὸν νὰ μετριασθῇ τὰ βάρεα ἐκείνα φαινόμενα, ἅτινα κατὰ τὸ πλεῖστον διακινδυνεύουσι τὴν ζωὴν τοῦ ἀσθενοῦς, π. χ. ἐπὶ τῶν ὀξείων μολυσματικῶν νοσημάτων τὴν ὑπέρμετρον ὑψηλὴν θερμοκρασίαν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον κατέχει σπουδαίαν θέσιν τὸ ψυχρὸν ὕδωρ, ὅπως καὶ τὰ ἀντιπυρετικὰ θεραπευτικὰ μέσα, ἡ κίνησις, ἡ ἀντιπυρίνη, τὸ ἰτεθλίκον ὀξὺ κ.τ.λ.

Ἡ τρίτη εἶναι ἡ προσδοκητικὴ θεραπευτικὴ μέθοδος. Διὰ ταύτης σκοποῦμεν νὰ ἀκολουθῶμεν μετὰ προσοχῆς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς νόσου, νὰ θέτωμεν τὸν ἀσθενῆ ὑπὸ ἕσπον ἐνέστιν εὐνοϊκῆς περιστάσεως, νὰ ἀποφεύγωμεν πάντα ἐνεργητικὴν φαρμακευτικὴν ἢ θεραπευτικὴν ἐνέργειαν, καὶ τέλος νὰ ἀπομακρύνωμεν ἀπὸ τοῦ ἀσθενοῦς πᾶν τὸ ἐνεργόν ἐπ' αὐτοῦ ἐπιβλαβῶς.

Ἐχόντες πρὸ ὀρθολογικῶν τὰς ἀνωτέρω θεραπευτικὰς βάσεις προβαίνομεν πρὸς διασκέψιν ἐκείνων τῶν θεραπευτικῶν μεθόδων, καὶ σημειώσιν ἐκείνων τῶν θεραπευτικῶν μέσων, ἅτινα σήμερον κατέχουσι τὴν πρῶτα δαιμόνη θέσιν καθόσον ἀφορᾷ τὴν θεραπευτικὴν τῶν ὀξείων μολυσματικῶν νοσημάτων, καὶ τὰ ὁποῖα ἡ πρᾶξις ὡς δεδοκιμασμένα ἀνεγνώρισε. Περιττὰ εἶναι αἰ λεπτολογίαι, μάταια τὰ θεωρητικὰ πορίσματα· μόναι αἰ ἐπὶ τῆς κλίνης ἀποκτηθεῖσαι βέβαιαι ἐλεύθεραι ἐπικρίσεις παρατηρήσεις καὶ ἡ μακρὰ πείρα μένουσιν ὡς ἀκλόνητος θεμέλιος λίθος τῆς θεραπειᾶς, καθόσον αὗται διαγράφουσι ἀσφαλέστατα τὴν ὁδὸν τὴν ὁποίαν μετὰ ζήλου καὶ ἐπιμονῆς ὀφείλομεν νὰ ἀκολουθήσωμεν, εἰς τὸ ἡλωμεν νὰ παράσχῃ ἡμῖν ἡ ἰατρικὴ ὅσον ἐνεστὶ μεγαλήτερα πρακτικὰ ἀποτελέσματα.

Μεταξὺ τῶν προκειμένων ἀντιπυρετικῶν μεθόδων ἐπὶ τῶν ὀξείων μο-

λυσματικῶν νοσημάτων ἀφείλομαι νὰ κρατῶμεν τὴν φυσικωτάτην καὶ ἀπλουστάτην, δηλαδὴ τὴν διὰ ψυχροῦ ὕδατος θεραπείαν.

Ἡ μεθοδικὴ θεραπεία διὰ ψυχροῦ ὕδατος ἐτέθη εἰς χρῆσιν περίπου πρὸ εἰκοσαετίας. Πρὸς γενικὴν δὲ χρῆσιν ταύτης εἰργάσθησαν νεωστὶ μετ' ἐπιμονῆς καὶ ἐνεργείας οἱ Liebermeister, Riess, Winternitz καὶ ἄλλοι.

Μεταχειρίζονται τὴν μέθοδον ταύτην εἰς πλύσεις, ἐπιθέματα, ἐνευλίσεις καὶ λουτρά. Ὅπως δυνηθῶμεν νὰ σταθρίσωμεν δεόντως τὴν πρακτικὴν ὠφέλειαν τῆς μεθόδου ταύτης ἀφείλομαι νὰ γνωρίζωμεν ποίαν ἀντιπυρετικὴν ἐνέργειαν ἔχει τὸ ψυχρὸν ὕδωρ.

Ἡ ἀντιπυρετικὴ, κατασταλτικὴ τῆς θερμοκρασίας ἐνέργεια τοῦ ψυχροῦ ὕδατος, καὶ ἰδίως τῶν ψυχρῶν λουτρῶν, συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ταῦτα ἀφαιροῦσιν ἀπὸ τοῦ σώματος ἀμέσως μέρος τῆς θερμοκρασίας, συνεπῶς ἐλαττοῦσι τὴν θερμοκρασίαν αὐτοῦ. Τὴν αὐτὴν ἐνέργειαν ἔχουσιν αἱ ψυχρὰ ἐνευλίσεις, ἀλλὰ κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον ἅμικ ἡ ψυχρὰ σινδὼν ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος ἀμέσως γεννᾶται τὸ αἰσθημα τοῦ ψύχου, τοῦτο δὲ διαδέχεται ἀργότερον ὄλας ἴδιον αἰσθημα θερμότητος· διότι τὸ ψυχρὸν, ὡς ἐρεθισμὸς, προκαλεῖ ἐνεργητικὴν ὑπερκιμίαν τοῦ δέρματος, καὶ οὕτως ἐκπέμπεται μάλλον πρὸς τὰ ἔξω ἢ ἠδὲ μὲν θερμότητι τοῦ πυρέσσοντος σώματος. Τοῦτου ὅμως γενομένου, τὸ διὰ τῆς ὑγρᾶς σινδὼνης ἐνεληρμένον σῶμα περιβάλλεται βαθμυδὴν ὑπὸ ἀερολύτρου κεκορεσμένου δι' ὕδατων, τὰ ὅποια διὰ τῆς περὶ τὸ σῶμα συμπυκνώσεως παρεμποδίζει τὴν ἐκπομπὴν τῆς θερμότητος, ἐπομένως ἡ ἐκπομπὴ ταύτης ἀπὸ τοῦ πυρέσσοντος ὄργανισμοῦ γίνεται ὀλονὲν μικροτέρα. Ἐὰν λοιπὸν ἐπιθυμῶμεν νὰ μετριάσωμεν τὴν θερμοκρασίαν πυρέσσοντος ὄργανισμοῦ δι' ἐνευλίσεων ἀφείλομαι νὰ μεταχειρισθῶμεθα ταύτας μεθοδικῶς καὶ νὰ ἀνανεῶμεν αὐτάς ὅσον ἔνεστι συχνότερον.

Τὸ πρὸς πλύσεις, ψυχρὰ λουτρά, ἐνευλίσεις ψυχρὸν ὕδωρ ἐνεργεῖ ἐνεργητικῶς ἐπὶ τοῦ πυρέσσοντος ὄργανισμοῦ οὐχὶ μόνον διότι καταβιβάζει τὴν ὑψηλὴν θερμοκρασίαν δι' ἀφαιρέσεως θερμότητος ἐκ τοῦ σώματος, ἀλλ' ἰδίως διότι ἀνυψοῖ ἐν πρώτοις τὴν τεταραγμένην καὶ συχνάκις καταβεβλημένην νευρικὴν ζωὴν, σὺν ταύτῃ δὲ τὴν λειτουργίαν τοῦ δέρματος καὶ τῶν νεφρῶν, καὶ σὺν ταύταις τὴν γενικὴν ἐναλλαγὴν τῆς βίτης. μάλιστα δὲ αἱ ψυχρὰ ἐνευλίσεις συχνάκις προκαλοῦσιν ἐπὶ ὄρας τινὰς ὕπνου.

Ἐκτὸς τῶν πλύσεων καὶ ἐνευλίσεων μεταχειρίζονται πρὸς ἐλάττωσιν τῆς ὑψηλῆς θερμοκρασίας πυρέσσόντων ἀσθενῶν λουτρά δύο εἰδῶν τὰ κατὰ τὸν Ziemssen καὶ τὸ Riess. (ἀκολουθεῖ)

Νέα μέθοδος πρὸς ἐξαιρέσιν τῶν κατὰ τὴν ῥινοφαρυγγικὴν κοιλότητα ἀδενοειδῶν πλασμάτων.

ὑπὸ LOEWENBERG.

Τὰ μέχρι τοῦ 1878 ἔτους ἐπινοηθέντα καὶ ἐν χρῆσει χειρουργικὰ ἐργαλεῖα πρὸς ἐξαιρέσιν τῶν κατὰ τὴν ῥινοφαρυγγικὴν κοιλότητα ἀδενοειδῶν ὄγκων δέν ἐστέφθησαν πάντοτε ὑπὸ αἰσίων ἀποτελεσμάτων· οὕτω τὸ μικρὸν κρικοειδὲς μαχαίριον τοῦ ἐν Κοπενάγη Μυγι, ὅπερ φημιζέται ὡς ἐκ τῶν κρατίστων, εὐδοιάζεται διὰ τῆς ῥινός, συνεπῶς διωθεῖται διὰ πόρου λίαν στενοῦ, καὶ δὴ κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, ὅτε ἐπάγεται ἰσχυρὸς πόνος κατὰ τὸν διωσμὸν, εἰ μὴ καθόλου οὗτος παρεμποδίζεται ἐκ τῆς τυχαίας τοῦ ῥινικοῦ διαφράγματος παρεγκλίσεως, ἀφ' ἑτέρου τὰ διὰ τῆς ῥινός διωθόμενα ἐργαλεῖα ἔτε λίαν λεπτά ἀποσπῶσι καὶ ἀποδιὰ τὸ τέμνουσι τεμάχια μικροῦ λόγου ἀξία τοῦ ὄγκου, ἐνῶ συγχρόνως στενὸν τοῦ πόρου παρεκκλύοντα αἱ τοῦ χειρουργοῦ κινήσεις. διὰ τοῦ αὐτοῦ λόγου ἀνεπιτυχῆς εἶναι ἡ χρῆσις καὶ τῶν δι' ἀγκύλης σιδηροῦ ῥήματος συνθλαστῶν.

Τῶν δὲ τμητικῶν κοχλιαρίων καὶ λοιπῶν προσομοίων ἐργαλείων μετὰ αἰχμῆς ἐλευθέρας, διὰ τοῦ στόματος εἰσαγομένων ἢ χρῆσις ἀποβαίνει ἐπίσης ἀλυσιτελῆς διὰ τοῦ ἐξῆς λόγου.

Πρῶτον διότι, ἐπειδὴ εἶναι οὐσιωδέστατον οἱ μικροὶ παῖδες νὰ ἐγχειρίζωνται ἅμικ τῇ ἐμφανίσει τοῦ κακοῦ πρὸς ἀποφυγὴν τῶν πολλῶν καὶ οὐχὶ σπανίως ἀνάτων συνεπειῶν τῶν ἐν λόγῳ νεοπλασμάτων, εἰς κωφώσεως, ἐββίλου λαλιᾶς, εἰδικῆς τοῦ ὠρακοῦ παραμορφώσεως κτπ. οἱ παῖδες ἀνθίστανται λίαν ἐπιμόνως εἰς τὸν εὐδησιασμὸν τοῦ ἐργαλείου ἀναρρίπτοντες ἐπὶ τὰ ὀπίτω τὴν κεφαλὴν. Δεύτερον ἐπειδὴ εἰς ἀπαντας σχεδὸν τοὺς πάσχοντα καὶ ἡ ἐλάχιστη τῶν καρισθίμων ἐπαφὴ προκαλεῖ νευρικήν καὶ ἐντόνου, συττάσει τῶν κατὰ τὴν χώραν ταύτην μυῶν, καὶ δὴ τοῦ φάρυγγος καὶ τοῦ ὑπερωτοῦ ἰστίου, ὁ χειρισμὸς ἐργαλείου μετὰ ἐλευθέρας αἰχμῆς ἀποβαίνει ἐπικυδινώδης καὶ ἐπάγεται πολλάκις τραυματισμοὺς τῶν παρεκκειμένων μερῶν.

Ἐκ τούτων ἔπεται ὅτι ἀπαντα ταῦτα τὰ ἐργαλεῖα, πρόσφορα ἄλλως πρὸς ἀφαιρέσιν ὄγκων, δέν προφυλάττουσι τὰ παρακείμενα ὑγιᾶ μέρη ἀπὸ ἀκουσίου τραυματισμοῦ, τοῦθ' ὅπερ εἶναι σπουδαιότατον.

Ἦλθον τούτων ἰστέον ὅτι διάφορος πρέπει νὰ ἦναι ὁ τρόπος τῆς χειρῆσεως ἐν περι τῶν κατὰ τὸ μέσον, ταύτέστιν τῶν ἀπὸ ὑπερπλασίας τῆς ἀμυγδαλῆς τοῦ Luschka ἐξαρτωμένων, ἢ περι τῶν κατὰ πλάγια τοῦ φάρυγγος κειμένων ὄγκων πρόκειται, καθότι ἐν αἱ διάφοροι μέθοδοι ὡς τὰ πολλὰ ἐπιτυγχάνουσι διὰ τοῦς κατὰ μέσον ὄγκους δέν συμβαίνει τὸ

αὐτὸ καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ τὰ πλάγια, ἕνεκα τῆς στενότητος τοῦ χώρου καὶ τῆς δράσεως τῶν ποικίλων ἐργαλείων χωρὶς ἰνδοσκοπίου ἢ τῆς διὰ τοῦ δακτύλου ψηλαφῆσεως, ὅτε οὐχὶ σπανίως τραυματίζεται ἐπικινδύνως τὸ προέχον φρυγγαῖον ἄκρον τῆς σάλπιγγος τοῦ ἔνσταχίου, τοῦ ὁποίου τραυματισμοῦ συνέπειαι ὡς τὰ πολλὰ εἶναι πυώδης τοῦ μέσου ὠτὸς φλεγμονή, ἐξ ἧς ἐπιγίνονται λίαν ἐπικίνδυνοι ἐπιπλοκαὶ μνηιγγίτιδος ἢ ἐγκεφαλίτιδος, ἐνῶ ἡ ἐγγείρησις αὐτῆ καθ' ἑαυτὴν οὐδὲν εἰς κινδυνώδη εἶς τοιοῦτους κινδύνους ἰδίως ἐκθέτει τὸ ἄλλως τελειότερον μαχαίριον τοῦ Lang.

Ὁ Loewenberg σκοπῶν τὴν ἀποφυγὴν ἀπάντων τούτων τῶν δεινῶν ἐπακολούθων καὶ τὴν ὅσον οἶόν τε μᾶλλον ἀπηνῆ καὶ ταχεῖαν τῆς ἐγγείρησεως ἐκτέλεσιν ἐπένοησε λαβίδα τέμνουσαν, ἥτις μετὰ τινων τροποποιήσεων ἐγένετο παρὰ πάντων παραδεκτὴ, δι' αὐτῆς τῆς λαβίδος ἡ ἐνέργεια τοῦ τμητικοῦ ὄργανου δὲν ὑπερβαίνει τὰ ἐπιθυμητὰ κατὰ βάθος ὄρια, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου διὰ τὸ κεκρυμμένον τῆς αἰχμῆς οὐδὲν εἰς ἀκρούσιους τραυματισμούς.

Καίτοι τὸ ἐργαλεῖον τοῦτο ἐν πολλοῖς ἐκπληροῖ τὸν σκοπὸν δὲν ἱκανοποιεῖ ὅμως καὶ καθ' ὁλοκληρίαν τὰς προσδοκίας τοῦ ἐφευρέτου, διότι ἐνίοτε δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προσεγγίσωσιν ἐπαρκῶς τὰ τέμνοντα τοῦ ἐργαλείου σκέλη ὅπως ἀποκόπῃ τὸ νεόπλασμα δόακις ἢ βάσις τούτου εἶναι λίαν πλατεῖα, ἢ ὁ ἰσθμὸς αὐτοῦ σκληρὸς, ἐν τριαιύτῃ δὲ περιπτώσει τὸ ἐργαλεῖον ἐνεργεῖ δι' ἀποσπάσεως καὶ οὐχὶ διὰ τομῆς.

Τούτων οὕτως ἐχόντων ὁ Loewenberg ἐπένοησεν ἕτερον ἐργαλεῖον πληροῦν ἢν ἐπιδιώκει σκοπὸν καὶ στεροῦμενον ἐν πολλοῖς τῶν ἀτοπημάτων τοῦ πρώτου, τὸ νέον τοῦτο ἐργαλεῖον εἶναι κυρτὸν ψαλίδιον ὑπερ τέμνει καλῶς καὶ κεκλεισμένον εὐοδιάζεται καὶ ἐξελεύεται ἀκινδύνως, φέρει δὲ τὸ ψαλίδιον τοῦτο κατὰ τὴν κοίλην αὐτοῦ ἐπιφάνειαν ἄγκιστρα δι' ὧν συλλαμβάνεται καὶ κρατεῖται ἀμετακινήτως ὁ ὄγκος.

Πλὴν καὶ τὸ νέον τοῦτο ἐργαλεῖον μὴ ἱκανοποίησαν τὰς προσδοκίας τοῦ ἐφευρέτου ὡς ἐκ τῆς πείρας κατεδείχθη, διότι ἐνίοτε εἰς εὐαισθητοῦς ἀρρώστους τραυματίζει τὰ παρίσθημα, ἐπένοησεν ἕτερον συνιστάμενον εἰς οἶνον μαχαίριον μετὰ ἐσωτερικῆς αἰχμῆς καὶ προστακτικῶν ἐπιβοηθητικῶν μερῶν, δι' οὗ τέμνει καὶ δὲν ἀποσπᾷ τοὺς ὄγκους χωρὶς οὐδένα νὰ διατρέχῃ κίνδυνον τραυματισμοῦ τῶν παρισθημάτων. Γ.

Θεραπεία τῆς πιτυριᾶσεως τοῦ τριχωτοῦ τῆς κεφαλῆς.
— Προστίθεται καθ' ἑκάστην τὸ τριχωτὸν τῆς κεφαλῆς τῶν πασχόντων πιτυρίασιν κατὰ τὸν Laillet μέχρις ἐρεθισμοῦ τοῦ δέρματος διὰ φλαγγέλης βαβρεγμένης ἐν τῇ ἐξῆς διαλύσει.

Rp.	Chinin. Sulfuric.	Gr.	16.
	Solv. in		
	Alcohol rectif. 90°	Unc.	3.
	add.		
	Ol. Pergamot.	Dr.	1/2.
	Ol. Gaulther.	Gut.	20.

M. D.

Συγχρόνως δὲ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν κείρει τὴν κεφαλὴν ὁ πάσχων καὶ ὑποβάλλεται εἰς κατάλληλον πρὸς τὴν κατάστασιν αὐτοῦ γενικὴν θεραπείαν.

Ἐνέσεις εἰς θεραπείαν τῆς τρομώδους τῶν οἴνοποτῶν παρανοίας. — Πρὸς καταστολὴν τοῦ παραξυσμοῦ τῆς τρομώδους τῶν οἴνοποτῶν παρανοίας ἐπόμενος τῇ θεραπευτικῇ ἀγωγῇ τοῦ Latou ὁ Dujardin-Beaumez παρακινεῖ ὑποδόρειον ἐνέσιν ὅσον ἐνὸς δακτύλου τοῦ σιταρίου θελικῆς στρυχνίνης, ἣν μετὰ πεντάωρον ἐπαναλαμβάνει, καὶ ἐνίοτε τῶν φαινομένων ἐπιμενόντων ἐνεργεῖ καὶ τρίτην ἐνέσιν ἐντὸς τῶν 24 ὥρων. — Καίτοι ὑπάρχει ἀληθὴς ἀνταγωνισμὸς μεταξὺ τῆς διὰ τοῦ οἴνοπνεύματος καὶ τῆς στρυχνίνης δηλητηριάσεως καὶ τανάπαλιν, οὐχ' ἥττον ἡ στρυχνίνη οὐδὲν ἐπιδραεῖ ἐπὶ τὰς βαρείας τῶν διαφόρων ὄργανων ὑπὸ τοῦ οἴνοπνεύματος ἀλλοιώσεως, αἰτίναις ἀποτελοῦσι τὸν οὐσιώδη τῆς διὰ τοῦ οἴνοπνεύματος δηλητηριάσεως παράγοντα.

Καταπότια πρὸς καταστολὴν τῶν ἀπὸ τῶν καρδιακῶν παθῶν ἐνοχλήσεων. — Κατὰ τὴν πρώτην περιόδον τῶν καρδιακῶν παθῶν ὁ H. Huchard συνίστησι τὴν χρῆσιν τῶν ἐξῆς καταποτίων.

Rp.	Natr. benzoic.		
	Cafein.		
	Extr. stigm. mais.	aa	Ser. 3.
	Ol. Anis.		Gut. 3.

M. f. pilul. N° 60.

Consperg pulv. cinamom.

D. S. Ακμδάνειν τέσσαρα καταπότια δι' ἡμέρας.

Χρίσμα κατὰ τῆς ἀρθροῦτιδος. — Ἐπὶ ὀξείας καταστάσεως τῆς νόσου προστίθεται ἡ πάσχουσα ἀρθρωσις κατὰ τὸν Bouloumié διὰ τοῦ ἐξῆς χρίσματος.

Rp.	Chloroform.		
	Ol. Therebint.	aa	Dr. 3.
	Balsam. tranq.		Unc. 1.

M. D.

ἐπι δὲ τῆς χρονίας περιόδου μετὰ μάλαξιν τῶν πασχουσῶν ἀρθρώσεων προστρίβονται κῦται δις δι' ἡμέρας διὰ τὰ ἐξῆς.

Rp. Balsam Fioravent. Unc. 1 1/2.
Spirit lavantul.
Tinctur. Chio. aa   »   1/2.
Tinct. nuc. vomic. Dr. 3.

M. P. Γ.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

SIROP D'HYPHO-PHOS-PHITES DE FELLOWS.

Παρασκευαζόμενον ἐν Νέῃ Ὑόρκῃ ὑπὸ τοῦ χημικοῦ

JAMES FELLOWS.

Ἡ περι οὗ πρόκειται σκεύασμα ἐνέχει

Ἡ δὲ κυριώτερα τοῦ ζωικοῦ ὀργανισμοῦ συστατικά, Κάλιον καὶ Τίτανον. Ὁξειδωμένας ἐνώσεις, Σίδηρον καὶ Μαγγανήσιον Ἰονικά, Κινίνην καὶ Στρυχνίνην. Καὶ τὸ ζωϊκὸν θεμελιώδες συστατικόν, τὸν Φώσφορον.

Διαφέρει πάντων τῶν ἄλλων ὁμοταγῶν σκευασμάτων διότι εἶναι εὐάρεστον τὴν γαστρὶν, ἐνεργεῖ ἐπὶ τοῦ στομάχου εὐνοικίως, καὶ οὐδὲν ἐπιγίνεται κακὸν ἀπὸ τῆς παρατεταμένης αὐτοῦ χρήσεως.

Ἐπιπλέον ἐκτῆσατο ὑπόληψιν ἐν Ἀμερικῇ καὶ Ἀγγλίᾳ διὰ τὸ νόσιμον τῆς χρήσεως αὐτοῦ εἰς τὴν θεραπείαν τῆς φθίσεως, τῆς χρονίας βρογχίτιδος καὶ ἑτέρων τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων παθήσεων. Οὐχ ἥττον δὲ ὠφελεῖ καὶ κατὰ ποικίλων νευρικῶν νόσων, ὡς καὶ κατὰ τῆς ἀτονίας. — Αἱ θεραπευτικαὶ αὐτοῦ ἐνέργειαι ἀποδοτέαι εἰς τὰς τονωτικὰς καὶ θρεπτικὰς αὐτοῦ ιδιότητας δι' ὧν αἱ διάφοροι ὀργανικαὶ λειτουργίαι ἐπανέρχονται εἰς τὸ κατὰ φύσιν. Οὕτω καὶ ἐς περιπτώσεις ἐνδείκνυνται ἢ τῆς ἐννευρώσεως τόνωσις διὰ τονωτικῆς θεραπείας, τὸ σκεύασμα τοῦτο εἶναι τὰ μάλα ὠφέλιμον. Ἐνεργεῖ ταχέως, διεγείρει τὴν ὄρεξιν, ρυθμίζει τὴν πέψιν, διευκολύνει τὴν ἀπορρόφησιν καὶ μετὰ τῶν θρεπτικῶν οὐσιῶν μεταδίδει εἰς τὴν κυκλοφορίαν. Ἐπίσης ὠφελεῖ καὶ κατὰ τῶν φρενοπαθειῶν καὶ ἐν γένει πάσης νευρικῆς παθήσεως.

Ἐκάστη φιάλη περιέχει 8 οὔγκιας, ἧται 50 περίπου δόσεις.

Ἐδρίσκεται ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ κ. Κ. Ὀλυμπίῳ. Πᾶσα περὶ τούτου ἀγγελία ἔρρισταί μόνον διὰ τὰ ἰατρικὰ περιοδικά.

ΔΙΔΑΥΣΙΣ ΤΡΑΒΙΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΡΕΑΤΟΣ:

FATA L. ROSSENTHAL.

Σκευαζομένη εἰς τὸ φαρμακεῖον τῆς Αὐλῆς ἐν Jena (Γερμανία)

ὑπὸ R. SLUTZ.

Βραβευθεῖσα ἐν Βρυξελλαῖς, ἐν Ἀλλῃ, ἐν Φρανκφούρτῃ καὶ ἐν Βιέννῃ.

Ἡ διάλυσις αὕτη ἐνέχει ἅπαντα τοῦ νοποῦ κρέατος τὰ θρεπτικὰ συστατικά πλὴν τοῦ λίπους καὶ τῶν νεύρων. Οὐδόλως διεγείρει πεπτομένη καὶ ὑπὸ τῶν λίαν ἀσθενῶν στομάχων τῶν οὐδὲν ἕτερον στερεᾶς ἢ ὑγρᾶ τροφῆς εἶδος ἀνεχομένων, πρὸς δὲ κέκτηται γαστρὶν λίαν εὐάρεστον ὀπτοῦ κρέατος.

Περὶ τῆς διαλύσεως ταύτης πολὺ μετ' ἐπαίνων λόγος γίνεταί ἐν τῷ συγγράμματι Sammlung, klinischer Vorträge ὑπὸ Richard Volkmann ἀρ 62, καὶ ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ Wiel, ὡς καὶ ἐν τοῖς περιοδικοῖς Gesundheit ἀρ. 14. 1882. καὶ Wiener Medicinal Presse ἀρ. 2. 1883.

Γενικὴ ἀποθήκη ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς Eastern Agency, ἐν Ἀθῆναις δὲ γίνονται δεκταὶ παραγγελίαι εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Γαληνοῦ καὶ τὸ φαρμακεῖον Α. Τσεράχη. Ὁδ. Σόλωνος.

ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΙΑ (OFFICINE)

ἢ Συλλογὴ τῶν κατὰ τὴν πρακτικὴν φαρμακοποιῶσαν,

Διαλαμβάνουσα

Περὶληψιν ἅπασι τῶν φαρμακοποιῶν, τῶν ἰατρικῶν καὶ φαρμακευτικῶν συνταγολογιῶν τῶν διαφόρων ἐπικρατειῶν· Τοξικολογίαν, ἢ τὸν τρόπον τοῦ ἀνιχνεύειν τὰ δηλητήρια· Φαρμακευτικὰς δοκιμασίας· Φαρμακοποιῶσαν κτηνιατρικῆς, ὁμοιοπαθητικῆς· Θεραπευτικὸν ἐγκόλπιον, ἅπαντα τὰ νέα φάρμακα· γενικὴν τῶν φαρμάκων διατίμησιν.

ὑπὸ DORVAULD.

Ἐκδόσις 10η ἐντελῶς ἀνασκευασθεῖσα· ἐκ 1000 σελ. καίμενον. Σχηματὰ ἐν τῷ κειμένῳ. Ἐνὴ ὀνοματολογία.

Ἐδρίσκεται ἐν Ἑλλάδι εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Γαληνοῦ.

ἈΓΓΕΛΙΑΙ διὰ τὸν Γαληνὸν εἶναι δεκταὶ εἰς τὸ γραφεῖον αὐτοῦ ὁδ. Πινκοτῶν 8, καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς EASTERN AGENCY-Karakeny Dehmen Han.

Ἡ διεύθυνσις EASTERN AGENCY ἐπιφορτίζεται τὰς ἀγγελίας διὰ τὰς ἐν Ἑλλάδι καὶ τὸ ἐξωτερικὸν ἐφημερίδας. Δίδει ἐμπορικὰς πληροφορίες περὶ Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ὑποδεικνύει ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ

εις τὰ ἐν Εὐρώπῃ καταστήματα τοὺς καλλιτέρευς ἀντιπροσωπεύουσας διὰ τὴν κατακόλιον τῶν προϊόντων. Προμηθεύει τέλος ἐξ Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς βιβλία, ἐργαλεῖα, καὶ παντὸς εἶδους ἀντικείμενα χρήσιμα εἶτε διὰ τὸ ἐπάγγελμα εἶτε διὰ τὴν ἰδίαν τῶν κ. ιατρῶν καὶ φαρμακοποιῶν χρῆσιν.

Νικοσίδη. — Ἀντίδοτον κατὰ τῶν κακῶν τῆς νικυτιανῆς εἰς τοὺς καπνίζοντας ἀποτελεσμάτων. Εὑρίσκεται ἐν Ἀθήναις παρὰ τῆς Διευθύνσεως τοῦ Γαληνοῦ.

ΜΙΚΡΟΠΗΓΗ ΚΥ ΒΟΥΕ
Rákóczy
ΙΔΙΟΚΤΗΤΟΣ
ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ LOSER

Τὸ αὐτοφύες μικρὸν ὕδωρ Rákóczy εἶναι ἐν τῶν πλουσιωτέρων εἰς στερεὰ συστατικά ὕδατων, ἅτε δὴ περιέχον ἐν 10000 μέρ. αὐτοῦ 571 μέρη στερεῶν συστατικῶν, καὶ προτιμᾶται εἰς τὰς νόσους τῆς κάτω κοιλίας διὰ τὸ ἐν αὐτῇ ἀφθονον θεϊκὸν μαγνήσιον, κάλιο καὶ Ἄθιοον.

Ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς λοιπὰς μικροπηγὰς τὸ ὕδωρ Rákóczy θεωρούμενον πρὸ πάντων τῶν ἰατρῶν ὡς τὸ πρωτεῖον προτιμᾶται καθ' ἑς περιπτώσεις ἐνδείκνυται ἢ χρῆσις τῶν μικρῶν ὑδάτων, διὰ καὶ ὡς τοιοῦτον συνιστᾶται καὶ ὑπὸ Ἀκαδημιῶν καὶ ὑπὸ ἰατρῶν, ὡς ὑπὸ τῆς ἐν Βουαρμῆς ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν, τῆς ἐν Παρισίοις ἀκαδημίας τῆς ἰατρικῆς, ὑπὸ τῶν ἰατρῶν Panyel ἐν Παρισίοις, Chailo-Tichehorn ἐν Λονδίῳ, Τριανταφυλλίδου καὶ Mordmann ἐν Κωνσταντινουπόλει, Ζουραν ἐν Ἀδριανουπόλει, Salem pacha ἐν Καίρῳ, Sol-luss ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, Zeissel καὶ Rokitansky ἐν Βιέννῃ, Seitz ἐν Μονάχῳ, Vohl ἐν Κολωνίᾳ κλ.

Πωλεῖται ἐντὸς φιαλῶν προσφάτως ἐκαστοτε πληρουμένων παρ' ἑπασι τοῖς καταστήμασιν τῶν μεταλλικῶν ὑδάτων, τοῖς φαρμακείοις καὶ φαρμακείμορφοις.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Περικλέους Κιατρικίου. — Ἐὰ πάθη τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ θεραπεία αὐτῶν. — Τόμος Α'. — Ἐν Ἀθήναις, 1885. Δρ. 12.
Τοῦ αὐτοῦ. — Περὶ τῶν τραυμάτων καὶ τῆς θεραπείας αὐτῶν. — Μέρη Α' καὶ Β'. — Ἐν Ἀθήναις. — Δρ. ἐν ὄλῳ 15.

BOURNEVILLE et BRIGON. — Manuel de technique des autopsies. — 1. Vol. in 320. de 240 pages. prix broché 2 fr. 50. cartonné 3. fr. — Librairie du Progrès Médical. Rue des Carmes. 4. Paris.